

V Bruselu dne 18.5.2026
COM(2026) 199 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

o začlenění Norska do strategie Evropské unie pro region Baltského moře

ZAČLENĚNÍ NORSKA DO STRATEGIE EVROPSKÉ UNIE PRO REGION BALTSKÉHO MOŘE

1. Úvod

Dne 14. prosince 2007 vyzvala Evropská rada v závěrech předsednictví Komisi, aby předložila strategii Evropské unie pro region Baltského moře. V návaznosti na tuto žádost vedla Komise rozsáhlé konzultace se zúčastněnými stranami. Dne 10. června 2009 přijala sdělení o strategii Evropské unie pro region Baltského moře¹ (dále jen „strategie“), první makroregionální strategii EU. Evropská rada strategii schválila ve svých závěrech ze zasedání konaného ve dnech 29. a 30. října 2009², v nichž vyzvala „všechny příslušné zúčastněné strany, aby urychleně učinily potřebné kroky a aby zajistily úplné provedení této strategie“.

Komise následně v červnu 2011 zveřejnila zprávu o pokroku. Rada pro obecné záležitosti ve svých závěrech ze dne 15. listopadu 2011 vyzvala Komisi, aby strategii přezkoumala do začátku roku 2012. Dne 23. března 2012 Komise přijala sdělení³ reagující na tuto žádost, v němž navrhla i) zlepšení strategického zaměření a harmonizaci politik a financování, ii) vyjasnění odpovědnosti jednotlivých aktérů a iii) zlepšení komunikace.

Strategii provádí osm členských států (Dánsko, Estonsko, Finsko, Litva, Lotyšsko, Německo, Polsko a Švédsko) a je strukturována podle tří zastřešujících cílů: *záchrana moře, propojení regionu a zvýšení prosperity*. Tyto cíle řeší různé společné a vzájemně propojené výzvy v regionu, jako je přizpůsobení se změně klimatu, námořní bezpečnost, energetika, doprava, konektivita, konkurenceschopnost a civilní ochrana.

V zájmu dosažení cílů strategie se vlády zúčastněných zemí zavázaly ke sladění svých státních a regionálních priorit a k mobilizaci příslušných finančních prostředků EU a vnitrostátního financování za účelem provádění akčního plánu. Od roku 2013 byl akční plán strategie čtyřikrát aktualizován, aby odrážel regionální priority a priority EU, jakož i nově vznikající potřeby. Současný akční plán, přijatý v únoru 2021⁴, strategii dále sladil s cíli EU a zefektivnil její strukturu tím, že snížil počet opatření, rozdělil je do 14 oblastí politiky a vytvořil specializovanou podpůrnou jednotku.

Strategie se zaměřuje na členské státy ležící na pobřeží Baltského moře, avšak vítá spolupráci se sousedními zeměmi mimo EU, včetně Norska. Dne 7. listopadu 2025 předložilo Norsko estonskému předsednictví strategie formální žádost, aby se ke strategii připojilo jako řádný člen. Dne 28. listopadu 2025 tuto žádost schválilo všech osm členských států, které se strategie účastní a jsou zastoupeny ve skupině národních koordinátorů. Předsednictví strategie předalo dne 5. prosince 2025 Komisi rozhodnutí skupiny národních koordinátorů o začlenění Norska do strategie. Následně bylo rozhodnutí dne 24. března 2026 předloženo Radě, která byla vyzvána, aby podnikla nezbytné kroky k začlenění Norska do strategie jako deváté zúčastněné země.

¹ KOM(2009) 248 v konečném znění ze dne 10. června 2009.

² Závěry Evropské rady ze dne 29. a 30. října 2009 (EUCO 15265/1/09 REV 1).

³ COM(2012) 128 final ze dne 23. března 2012.

⁴ SWD(2021) 24 final ze dne 15. února 2021.

Ve svých závěrečích ze dne 5. května 2026 Rada uvítala a přijala žádost zemí, které se strategie účastní. Vyzvala Evropskou komisi, aby podnikla nezbytné kroky k začlenění Norska do strategie EU pro region Baltského moře, aby strategii odpovídajícím způsobem změnila a předložila ji Radě.

2. Začlenění Norska do strategie

1. Politické souvislosti

Norsko je dlouhodobým partnerem v oblasti Baltského moře. V průběhu let přispívalo k práci v jednotlivých oblastech politiky a k několika projektům realizovaným v rámci strategie. Norsko se jako pozorovatel účastní skupiny národních koordinátorů, což je nejvyšší rozhodovací orgán strategie, a programu Interreg pro region Baltského moře, který je hlavním zdrojem financování. Program Interreg pro region Baltského moře a strategie jsou úzce propojeny, protože působí ve stejné zeměpisné oblasti a vzájemně se posilují. Strategie stanoví strategický rámec a cíle, zatímco program Interreg poskytuje finanční prostředky na projekty, které provádějí cíle a podporují správu strategie.

Po zahájení útočné války Ruska proti Ukrajině pozastavila strategie spolupráci s Ruskem a Běloruskem, což dále změnilo politickou a geopolitickou situaci v regionu. Ačkoli tato změna poněkud omezila rozsah strategie, pokud jde o řešení společných regionálních výzev, jako je znečištění, zmírňování změny klimatu, úbytek biologické rozmanitosti a řízení námořních rizik, zúčastněné strany nicméně zintenzivnily svou spolupráci, a to i v praktických každodenních kontaktech napříč různými úrovněmi a oblastmi politiky.

V této souvislosti a s ohledem na významný geopolitický, environmentální a hospodářský vývoj v regionu Baltského moře spolu s dlouhodobým zapojením Norska do strategie a jeho rostoucím zájmem o prohloubení spolupráce v rámci makroregionu je vhodné formalizovat účast Norska za stejných podmínek jako pro již zapojených osm členských států.

2. Účast Norska na strategii

Tento dodatek k původnímu sdělení o strategii EU pro region Baltského moře ze dne 10. června 2009 stanoví úlohy a povinnosti Norska ve víceúrovňové správě strategie a jeho vztahy s dalšími zúčastněnými zeměmi.

Po začlenění do strategie bude mít Norsko právo účastnit se všech správních struktur strategie, včetně výročního fóra, skupiny národních koordinátorů, řídicích skupin oblastí politiky a jakýchkoli dalších správních orgánů. Převezme rovněž úlohu koordinátora pro určitou oblast politiky. Norsko bude spolupracovat se zúčastněnými stranami na různých úrovních (regionální a místní orgány, občanská společnost, podniky a akademická obec), což odráží zásady víceúrovňové správy uvedené ve strategii.

3. Závěry

Formální začlenění Norska do strategie EU pro region Baltského moře dále posílí regionální rozměr strategie a vazbu mezi strategií a programem Interreg pro region Baltského moře. Zvýší rovněž objem odborných znalostí a zdrojů, prohloubí spolupráci mezi státy v regionu a zajistí účinnější řešení společných výzev. Účast za stejných podmínek jako u ostatních zúčastněných zemí umožní Norsku prohloubit spolupráci v makroregionálním kontextu a podpořit dosažení cílů strategie ve prospěch celého regionu.